

Dosarul nr.2rc-124/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Ciubotaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, O. Cojocar, I. Dutca)

DECIZIE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală Regia „Autosalubritate” împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 30 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit ca cererea de apel depusă de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP, ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 03 aprilie 2019, Întreprinderea Municipală Regia „Autosalubritate” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP solicitând încasarea a datoriei în mărime de 48036,00 lei și a cheltuielilor de judecată pentru plata taxei de stat în mărime de 1441 de lei, iar în total suma de 49477,01 lei.

Prin hotărârea din 12 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală Regia „Autosalubritate” și s-a încasat din contul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP în contul Întreprinderii Municipale Regia „Autosalubritate” suma de 48036 de lei cu titlu de datorie rezultată din contractul privind transportarea deșeurilor menajere solide nr. 5721/5721 din 26 mai 2015 și suma de 1441 de lei cu titlu de taxă de stat.

La 29 iunie 2020, Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP a declarat apel împotriva hotărârii din 12 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 30 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP împotriva hotărârii din 12 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca

fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 26 august 2020, Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP a declarat recurs împotriva încheierii din 30 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea integrală a recursului, casarea integrală a încheierii contestate și pronunțarea altei hotărâri.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a luat în considerare data redactării hotărârii, precum și că dispozitivul a ajuns în adresa apelantului la 19 iunie 2020 și respectiv la 29 iunie 2020 a înregistrat apelul nemotivat împotriva hotărârii din 12 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Instanța de apel nu a examinat cererea de apel depusă, însă a emis prematur încheierea din 30 iulie 2020. Or, instanța de apel nu a apreciat faptul că termenul de expediere a hotărârii primei instanței contravine prevederilor Codului de Procedură Civilă, precum și a interpretat eronat prevederile art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Recurentul a opinat că instanța de apel a interpreta în mod eronat legislația națională și internațională și a emis încheierea abuziv, fără examinarea probelor.

Copia recursului declarat a fost expedit în adresa intimatului la 01 octombrie 2020, conform scrisorii de însoțire (f.d.94) și a fost recepționată la 06 octombrie 2020, conform avizului de recepție (f.d.96).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 30 iulie 2020, iar recursul a fost declarat la 26 august 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii în adresa părților la data de 07 august 2020, conform scrisorii de însoțire (f.d.57), însă lipsesc date despre recepționare, prin intermediul poștei, de către recurent. Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală Regia „Autosalubritate” împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost pronunțat la 12 februarie 2020 (f.d.37).

Deși, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat în lipsa reclamantului și pârâtului, având în vedere respectarea citării legale a acestor, aspect accentuat de

către prima instanță în dispozitiv (f.d.37), Colegiul accentuează că prima instanța a expediat în adresa părților copia dispozitivului hotărârii primei instanțe, în temeiul art. 236 alin. (4) Cod de procedură civilă.

Aici Colegiul remarcă că expedierea actului de dispoziție judecătorească s-a realizat la adresa Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP din mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor, nr.45, care este și sediul acestei (f.d.11).

Concomitent, Colegiul precizează că în conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 Cod de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea apelului declarat împotriva hotărârii din 12 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, de către Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP, ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

În acest sens, Colegiul învederează că art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În continuare, Colegiul iterează că cererea de apel împotriva hotărârii din 12 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă la 29 iunie 2020, de către Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP (f.d.39).

Prin încheierea din 30 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit.b) Cod de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel depusă de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP împotriva hotărârii din 12 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen (f.d.52-56).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului

legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Colegiul precizează că recurentul în recursul declarat a pretins că a recepționat la 19 iunie 2020 dispozitivul hotărârii primei instanțe, datat cu 12 februarie 2020.

La acest capitol, Colegiul precizează că faptul recepționării dispozitivului hotărârii judecătorești la 19 iunie 2020 nu poate fi reținut în sensul justificării declarării apelului în afara termenului legal.

Deși, dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa pârâtului/recurent, Colegiul reține că materialele cauzei atestă că Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP a fost înștiințată cu scrisoare recomandată despre data și ora ședinței de judecată din 12 februarie 2020 ora 15:30, atât la sediul acestei, cât și la adresa administratorului Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP, Dumitru Nemțanu (f.d.35-36).

Subsecvent, se confirmă faptul că pârâtul/recurent a cunoscut despre data și ora ședinței de judecată când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii primei instanțe, 12 februarie 2020.

Colegiul reiterează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii postulat inserat expres în art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, pornind de la faptul că partea recurentă a cunoscut despre existența litigiului, precum și a fost înștiințată recomandat despre data și ora ședinței de judecată din 12 februarie 2020 ora 15:30, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată ipoteza instanței de apel precum că apelul a fost declarat în afara termenului legal.

De asemenea, alegația recurentului precum că a recepționat dispozitivul hotărârii primei instanțe la 19 iunie 2020 nu poate servi ca temei de a fi considerat în termen apelul declarat la 29 iunie 2020 împotriva hotărârii din 12 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în situația în care pârâtul urma a se interesa de soarta litigiului despre existența cărui cunoștea.

Mai mult, în cererea sa de recurs recurentul nu a explicat ce l-a împiedicat să ia cunoștință despre hotărâre mai devreme sau cel puțin nu a menționat dacă a încercat să afle despre progresul procedurilor judiciare.

Colegiul precizează că circumstanțele conturate anterior confirmă că apelantul/recurent a avut posibilitatea de a se conforma prevederilor legale și a exercita calea de atac-apelul în interiorul termenului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe, or, la caz anumite excepții nu au fost stabilite/prevăzute.

De altfel, aserțiunea recurentului precum că a recepționat la 18 august 2020 hotărârea motivată a instanței de fond, ulterior adoptării încheierii de către instanța de apel, nu poate justifica neconformarea apelantului de a declara apel împotriva hotărârii din 12 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în termen de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești. Or, însuși apelul nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe a fost înregistrat abia la 29 iunie 2020, adică în afara termenului stabilit de legiuitor.

În altă ordine de idei, Colegiul reține că criticile aduse actului judecătoresc contestat nu pot fi reținute în sensul casării acestui, în situația în care instanța de apel

la emiterea încheierii din 30 iulie 2020 a rezultat din materialele cauzei și s-a conformat prevederilor legale.

Respectiv nu este confirmat argumentul recurentului referitor la interpretarea eronată a art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă de către instanța de apel, în condițiile în care această normă este clară, accesibilă și previzibilă. Or, norma dată stabilește expres termenul de declarare a apelului care este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, iar la caz anumite excepții nu au fost stabilite.

Mai mult, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a relevat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Prin prisma prevederilor art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Concomitent, Colegiul accentuează că legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Respectiv, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată dispoziția instanței de apel privind restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, ca fiind depusă în afara termenului legal. Or, apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că apelantul/recurent și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul instituit de legiuitor.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP.

Se menține încheierea din 30 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală Regia „Autosalubritate” împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/422 COOP cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat